

Centrális határeloszlás tétele:

X_i független azonos eloszlású valószínűségi változók és $\mathbb{E}(X_i^2) < \infty$, akkor

$$\frac{\sum_{i=1}^n X_i - \mathbb{E}(\sum_{i=1}^n X_i)}{\mathbb{D}(\sum_{i=1}^n X_i)} \sim \mathfrak{N}(0, 1).$$

Másik gyakran használt alakja:

$$\frac{\frac{\sum_{i=1}^n X_i - \mathbb{E}(X_i)}{n}}{\frac{\mathbb{D}(X_i)}{\sqrt{n}}} \sim \mathfrak{N}(0, 1).$$

u-próba egy mintás: X normális valószínűségi változó σ ismert szórással:

H_0 hipotézis: $\mathbb{E}(X) = m$, ezt el fogjuk fogadni $1 - \epsilon$ szignifikancia szinten, kétoldali minta esetén:

$$\mathbb{P}\left(\left|\frac{\bar{X}^* - m}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}}\right| < u_{\epsilon/2}\right) = 1 - \epsilon$$

egyoldali minta esetén:

$$\mathbb{P}\left(\frac{\bar{X}^* - m}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}} < u_{\epsilon}\right) = 1 - \epsilon$$

két mintás: X normális eloszlású σ_1 szórással n példánnyal, Y pedig σ_2 -vel m példánnyal, akkor:

$$\frac{\bar{X}^* - \bar{Y}^*}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n} + \frac{\sigma_2^2}{m}}}$$

- XIV/1 Egy milliós nagyváros polgármestere valamely fontos kérdésben szeretné a közvélemény támogatását is megnyerni. Tudja, hogy a lakosság 60%-a egyetért az álláspontjával, míg a többiek nem. Minthogy a népszavazás túl költséges lenne, n elemű mintán végzett közvélemény-kutatást kíván elrendelni. Legalább, hány embert kell kiválasztani ahhoz, hogy 0,95 valószínűséggel a polgármestert támogatók legyenek a többségben.
- XIV/2-3 Két számítógépet egy telefonvonal köt össze, melyen az átvitt bitek egymástól függetlenül, ismeretlen p valószínűséggel romlanak el. Ezt a p valószínűséget úgy becsüljük meg, hogy n bitet továbbítunk a vonalon, és a hibás bitek relatív gyakoriságát számoljuk. Legalább mekkorának kell lennie n -nek, hogy annak a valószínűsége, hogy ez a relatív gyakoriság p -tól több mint 10^{-4} eltér kisebb legyen 0,5-nél?
Ha 2000 bitet továbbítunk, akkor legalább milyen pontossággal tudjuk megbecsülni p -t legalább 0,95 valószínűséggel?
- XIV/9 A 17. századi sorozási statisztikák azt mutatják, hogy 7549 sorozott katona átlagos mellbősége 35,8 inch volt (1,94 pontosnak vehető szórással). Az 1976. évi sorozásnál 2146 sorozottnál 34,8 inch átlagos mellbőséget mértek (2,01 pontosnak vehető szórással). Mondhatjuk-e ezek alapján, hogy a régi katonák lényegesen "délcegebbek" voltak, mint a maiak?

ZH: 2011. október 25, kedd 9:00, CHMAX

Régi ZH-k: www.math.bme.hu/vetier, utána értelemszerűen. 2005. 11. 30.:

Példatár alapján: I-V. fejezetek (utóbbiból nem kellene a gyenge törvények) és a XIV. fejezetből a 207 oldal (és az idevágó példák)

- Egy bizonyos országban a 0, 1, 2, 3, 4, 5 gyermekes családok százalékos eloszlása: 15, 20, 30, 20, 10, 5. Tegyük fel, hogy minden gyermek, a többtől függetlenül, $\frac{1}{2}$ valószínűséggel születik fiúnak vagy lánynak. Mi a valószínűsége, hogy egy véletlenszerűen választott családban a fiúk száma megegyezik a lánykéval?
- Egy ládában 1 piros, 2 fehér és 3 zöld golyó van. Addig húzunk visszatevéssel újra meg újra, míg végre kihúzzuk a pirosat, és akkor abbahagyjuk a húzást. Mi a valószínűsége annak, hogy az első pirosat a 10-ik húzásra kapjuk, és előtte 3-szor húzunk zöldet?
- Tegyük fel, hogy egy üveg cseresznyekompótban a kukacok átlagos száma 0,75. Hány üveg tartalmát kell összeönteni egy tálba, hogy a tálban a 3 kukac valószínűsége nagyobb legyen, mint az 1 kukacé? (A használt eloszlás jogosságát indokolni kell.)